

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державне інформаційно-видавниче підприємство
Видавництво «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

ВИДАЄТЬСЯ З 1976 РОКУ

Виходив під назвами:

«Русский язык и литература в средних учебных заведениях Украины», «Відродження», «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України», «Всесвітня література в сучасній школі»

З липня 2013 р. — «Всесвітня література в школах України»

Свідчення про державну реєстрацію
КВ № 20008-9808Р від 25.06.2013 р.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 68829

Схвалено вченою радою Інституту іноземної філології
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Тамара ГРЕВЦЕВА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Катерина БИКОВА, Людмила ВОЗНЮК,
Євгенія ВОЛОЩУК, Володимир ГЛАДИШЕВ,
Євдокія ГОЛОБОРОДЬКО, Людмила ДАVIDЮК,
Микола ЖУЛИНСЬКИЙ, Олена ІСАЄВА,
Жанна КЛИМЕНКО, Юрій КОВБАСЕНКО,
Жанна КОШКІНА, Юрій КУЗНЕЦОВ,
Лідія МАЦЕВКО-БЕКЕРСЬКА, Леся МІРОШНИЧЕНКО,
Дмитро НАЛИВАЙКО, Ольга НІКОЛЕНКО,
Ніна ОЗЕРОВА, Олександр ПРОНКЕВИЧ,
Світлана САФАРЯН, Ольга СУХОМЛИНСЬКА,
Борис ШАЛАГІНОВ, Неоніла ШИНКАРУК,
Фелікс ШТЕЙНБУК

МЕТОДИЧНА РАДА:

Світлана БАК, Рита ЄРОШЕНКО,
Лідія ЗІНЕВИЧ, Людмила КОВАЛЬОВА,
Ірина КУЗЬМЕНЧУК, Людмила ЛИСАК,
Людмила ПАРАМОНОВА, Олександр ПЕРВАК,
Людмила ПУЛАТОВА, Олена РЕВНІЦЕВА,
Ольга СУТУЛА, Ірина ТРИГУБ,
Наталія ХИМЕРА, Тетяна ЧЕРЕДНИК,
Марина ЧУБАРОВА, Валентина ЮРЧАК

На с. 1 обкладинки:

мал. Іллі ШВАБА, учня
Політехнічного ліцею
НТУУ «КПІ»

(учитель **Вадим КАМИШЕВ**)

Всесвітня Література в школах України

Щомісячний науково-методичний журнал

№ 10 (448)

ЖОВТЕНЬ 2018

ЗМІСТ

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

ТВЕРІТИНОВА Тетяна, ШОВКОПЛЯС Галина. Діалог про Одіссея
До 60-річчя професора Юрія Ковбасенка 2
МАН-2018

ІСАЄВА Олена. МАНівські випробування-2018
Про підсумки Всеукраїнського етапу конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України
із зарубіжної літератури у 2018 році 3

Методичні рекомендації до вивчення теми
«Сучасна література в юнацькому читанні»
НІКОЛЕНКО Катерина. «Звук говорить, що свобода існує»
Лауреат Нобелівської премії Тумас Йоста Транстремер 9
ІРКЛІЙ Олена. Той, хто римує тишу...
Два уроки за творчістю Т. Й. Транстремера 12

МЕТОДИКА, ПОШУК, ДОСВІД

Конкурс «Літературний БезВіз»: натхненні художнім словом
БУХАРЄВА Олена. Найпотужніше джерело натхнення 20
На допомогу колегам

ЦАРЛОВА Ірина. Каталог матеріалів, опублікованих в часопису
«Всесвітня література в школах України» за 2013–2018 рр. 22

МЕТОДИКА, ПОШУК, ДОСВІД: ЗАВТРА — НА УРОК

6 КЛАС

КУЧМА Алла. «Такий добрий, такий хороший сміх»
Підсумковий урок з теми «Байка у світовій літературі» 38

9 КЛАС

Компетентнісно орієнтовані завдання для оцінювання якості знань
учнів у процесі викладання зарубіжної літератури 41

10 КЛАС

ПЕРВАК Олександр. Орієнтовне планування уроків
зарубіжної літератури 47

РОСІЙСЬКА МОВА В ШКОЛАХ УКРАЇНИ

ПАХАРЄВА Тетяна. Три стихотворения о вечном 60
Інтернет новини 40

ДІАЛОГ ПРО ОДИССЕЯ

ДО 60-РІЧЧЯ ПРОФЕСОРА ЮРІЯ КОВБАСЕНКА

— Знаю, що студенти називають його Зевсом. Це зрозуміло з багатьох причин, перша з яких — він викладає античну літературу, є автором посібника з античної літератури і статей в енциклопедії про античних поетів і філософів. Одним словом, знавець і дослідник античної культури. Причетний до джерел. Але ім'я Зевса є єдиним — володар. Ще образ — Зевс і блискавки, тобто володар у гніві. Не подобається. Я б воліла порівняти Юрія Івановича з Одиссеєм. Наслідуючи і посилаючись навіть не на Джеймса Джойса з його славетним «Улісом», але на самого Гомера. Багатообдарованість, центр зв'язків, поєднання багатьох функцій: турботливий батько і відданий син, вірний друг, фахівець високого рангу — мандрівник у науковому морі зі всіма його Сцилами — Харибдами та іншими спокусами та небезпеками, мудрий керівник, наставник молодших, патріот своєї рідної землі.

Оксана Пахльовська у своїй книзі «Аве, Європа!» стверджує, що міф про невтомого, сміливого і мудрого мандрівника Одиссея є улюбленим у Європі, бо саме цей міф говорить про любов до рідної землі: кожен європейець є відданим своїй Ітаці, маленькій батьківщині та великій Європі, адже Європа — найменший континент земної кулі, де кожен шматочок землі є цінним і навіть сакральним. Ітака, мала батьківщина професора Ковбасенка — це Черкащина. Він — земляк Хмельницького і Шевченка, інших славних уродженців цієї землі. Всесвіт, який вабить Одиссея, — це Велика Світова Література, з численними планетами, зірка-

ми, астероїдами, в яких він орієнтується не гірше за вправного лоцмана сміливого і невтомого корабля.

— Звичайно, бути з таким Одиссеєм на одному кораблі — завдання не з легких. З одного боку, почесно і приємно: найрейтинговіший професор столичного університету, президент Української асоціації викладачів зарубіжної літератури, відомий автор-переможець численних конкурсів підручників. Близкучий лектор, розумний і дотепний співрозмовник, шляхетна людина, галантний чоловік. З іншого боку, високий рівень професійних і людських якостей Юрія Івановича зобов'язує до відповідного самовдосконалення, примушує до постійної роботи над своїм рівнем, щоб бути гідними посісти місце в сузір'ї Ковбасенка.

Одиссей, як відомо, на шляху до своєї Ітаки подолав безліч перешкод і випробувань, щоб досягти своєї мети й затвердити свій власний світ. Хоч які б негоди траплялися на шляху нашого Одиссея, він, керуючись прагненням кращих літературних героїв — «бути корисним людям», спокійно і впевнено прямує своїм курсом. І лише час від часу, озираючись на пережиті хвилювання й випробування, стоїчно повторює своє улюблене: «Нам своє робить».

*Доценти кафедри світової літератури
Київського університету ім. Бориса Грінченка
Тетяна ТВЕРІТІНОВА і Галина ШОВКОПЛЯС*

А колись сьогоднішній метр, зовсім молодий, але і тоді солідний, обізнаний, надрукував першу свою статтю саме у нашому часопису. Одиссея триває і досі: Юрій Іванович не тільки автор, а й член редакційної колегії, мудрий радник і справжній друг першого фахового видання в Україні.

Шановний Юрію Івановичу! У день Вашого ювілею бажаємо подальших творчих злетів, ліричних відступів у лекціях і особистому житті, оксамитового відчуття життя!

Тамара ГРЕВЦЕВА,
головний редактор журналу

© Тверітінова Т. І., Шовкопляс Г. Є., 2018